

Dato: 13.11.2017
Referanse: 29025/2017
Arkiv: N64
Vår saksbehandler: Gro Svarstad

Bredbåndsutbygging i Trysil kommune – Omfanget av kommende anbudsutlysning og vegen videre

Saksnr	Utvalg	Møtedato
17/55	Formannskapet	28.11.2017

Øvrige saksdokumenter:

1. Notat vedrørende videre plan for investering av avsatte midler til bredbåndsutbygging i Trysil kommune, datert 17.10.2017.
2. Tildelingsbrev – Tilskudd til bredbåndsutbygging 2017, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, datert 01.10.2017.
3. Tildelingsbrev – Tilskudd til bredbåndsutbygging 2017, Hedmark fylkeskommune, datert 28.09.2017.

Rådmannens innstilling:

1. Trysil kommune lyser nå ut de områdene som fikk støtte fra Nkom- og fra Hedmark fylkeskommune, dvs Landsjøåsen- Langtjenåsen- Galåsen og Støa- Linnas i tillegg til områdene som er spesifisert i alternativ 6 (Myrvang-Heggeriset og tilstøtende områder til Jordet og Slettås).
2. Vinter/vår 2018 søker Trysil kommune Nkom og Hedmark fylke om støtte til nye utbyggingsprosjekter, som eventuelt omfatter hele kommunen.

Behandling i Formannskapet - 28.11.2017:

Anders Nyhuus, H ba om å få sin habilitet vurdert siden han er medeier i selskapet som selger bredbåndskontaktjenestene til kommunen. Han er også gift med bredbåndkontakten.

Han fratrådte møtet.

Votering: Anders Nyhuus ble enstemmig kjent inhabil med hjemmel i kommuneloven § 40, 3. punkt, jf. forvaltningsloven § 6, 2. ledd.

Forslag fra ordfører:

1. Ordet eventuelt i pkt. 2 strykes.
2. Nytt pkt. 3: Rådmannen bes legge fram forslag til finansiering innenfor en ramme på 30 millioner kroner over en periode på fem år.

Tilleggsforslag fra Randi Sætre, Ap:
Saken behandles i kommunestyret.

Votering:

1. Rådmannens innstilling pkt. 1 enstemmig vedtatt.
2. Ordførers endringsforslag til rådmannens pkt. 2 enstemmig vedtatt. Ingen stemte for rådmannens innstilling.
3. Ordførers forslag til pkt. 3 enstemmig vedtatt.
4. Sætres forslag falt med tre (Ap) mot fem stemmer (Sp, H og SV).

Vedtak i Formannskapet - 28.11.2017:

1. Trysil kommune lyser nå ut de områdene som fikk støtte fra Nkom og fra Hedmark fylkeskommune, dvs. Landsjøåsen-Langtjernåsen-Galåsen og Støa-Linnas i tillegg til områdene som er spesifisert i alternativ 6 (Myrvang-Heggeriset og tilstøtende områder til Jordet og Slettås).
2. Vinter/vår 2018 søker Trysil kommune Nkom og Hedmark fylke om støtte til nye utbyggingsprosjekter som omfatter hele kommunen.

3. Rådmannen bes legge fram forslag til finansiering innenfor en ramme på 30 millioner kroner over en periode på fem år.

Trysil kommune

Jan Sævig
rådmann

(Dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor uten signatur.)

Bakgrunn

I formannskapsmøtet 30.10.2017 orienterte bredbåndskontakt Marianne Fjelltveit om status i bredbåndutbygginga i Trysil og tanker om vegen vidare. Følgende ble protokollert fra møtet: *Bredbåndskontakten ønsket et klarsignal fra formannskapet om å lyse ut utbygginga Myrvang-Heggeriset samtidig med de to prosjektene Trysil har fått hhv. Nkom-midler og fylkeskommunalt tilskudd til i år; Landsjøåsen-Langtjernåsen-Galåsen og Støa-Linnes. Utbygginga Myrvang-Heggeriset forutsetter at Engerdal blir med, og at resten av midlene Trysil kommunestyre har bevilget – 5 millioner kroner – kan puttes inn i prosjektet.*

Anders Nyhuus, (H) mente at det innebar at saken dreide fra orientering til realitetsbehandling og ville ha sin habilitet vurdert siden han er medeier i selskapet som selger bredbåndkontakt-tjenestene til kommunen.

Formannskapet ønsket ikke å ta stilling til saken før de får en egen sak til politisk behandling i neste formannskapsmøte, og tok derfor heller ikke stilling til Nyhuus sitt habilitetsspørsmål.»

Status i Trysil.

Nexia rapporten redegjør årlig for status i kommunene når det gjelder høyhastighetsbredbånd. Her oppgis det at ca 47 % av husstandene i Trysil har tilgang til høyhastighetsbredbånd. Dette stemmer ikke med målinger som er gjennomført i Trysil. Disse viser at ca 30% av husstandene har høyhastighetsbredbånd. Situasjonen er dermed enda dårligere enn antatt.

Pågående utbygging.

Områdene Slettås-Jordet og Vestby fikk i 2016 innvilget Nkom- midler til utbygging. Områdene ble lagt ut på anbud vinteren 2017, Telenor er utbygger, arbeidet med prosjektering av utbygginga er på det nærmeste ferdig og arbeidet settes nå i gang. Salg er gjennomført med en oppslutning på over 85 %. Jordet vil samtidig bli bygd ut kommersielt.

I 2017 er det innvilget midler til to nye områder i Trysil: Landsjøåsen- Langtjernåsen og Galåsen og Støa – Linnes. Det første med midler fra Nkom og det siste med fylkeskommunale midler.

Avsatte midler til bredbåndsutbygging.

Trysil kommune har hittil satt av til sammen kr 10.6 mill kr til utbygging av bredbånd. Av disse er ca kr 5.1 mill bundet opp i de fire ovennevnte prosjektene, se oversikten nedenfor. I tillegg er det brukt 486 000 kr til arbeid med søknader, koordinering, planlegging og møtevirksomhet. Det betyr at det gjenstår ca 5 mill kr. Rådmannen ønsker en avklaring om hvordan disse midlene skal brukes i forbindelse med kommende anbudsutlysning.

Område	Antall husstander	Kostnad kommune	Bevilgning tilgjengelig	Kommentar
Bevilget kommune per d.d		10 100 000		
Jordet - Slettås	111	1 700 000		Gjennomføring 17/18 med Nkom
Vestby	83	600 000		Gjennomføring 17/18 med Nkom
Linnes-Støa	198	2 200 000		Planlagt gjennomføring 18/19 med Fylke
Landsjøåsen	83	600 000		Planlagt gjennomføring 18/19 med Nkom
Kostnad		5 100 000		

Alternativer for videre utbygging.

Utbygging av høyhastighetsbredbånd til alle husstander i Trysil er kostnadsberegnet til 89 mill kr. Basert på estimatene for enkeltområder og de estimatene som har blitt gjort i forbindelse med Nkom-søknader, er det satt opp seks alternativer for anvendelse av de resterende 5 mill. I disse prosjektene forutsettes det at Trysil kommune dekker all offentlig støtte da disse ikke er prioritert i forhold til støtte, verken fra Nkom eller Hedmark fylke. Støtte pr husstand i disse prosjektene varierer fra 22 000 kr til 39 000 kr og antall husstander som får bredbånd varierer fra 111 til 200. De ulike alternativene er nærmere presentert i tabellen nedenfor.

Område	Antall husstander	Kostnad kommune	Bevilgning tilgjengelig	Kommentar	Tilskudd per husstand
Alternativ 1 Buflodgrenda-Flendalen	78	2 145 000			
Myrvang-Engerneset	60	900 000		Forutsetter at Engerdal er med	
Kostnad	138	3 045 000	1 955 000		22 065
Alternativ 2 Områder rundt Jordet og Slettås	111	3 982 500			
Kostnad	111	3 982 500	1 017 500		35 878
Alternativ 3 Områder rundt Jordet og Slettås	111	3 982 500			
Eldalen	59	2 550 000			
Kostnad	170	6 532 500	-1 532 500		38 426
Alternativ 4 Nybergsund-Flermoen-Storbekkei	200	5 000 000			
Kostnad	200	5 000 000	0		25 000
Alternativ 5 Øst-Vestsiden Osensjøen	120	4 700 000		Forutsetter at Åmot er med	
Kostnad	120	4 700 000	300 000		39 167
Alternativ 6 Myrvang-Engerneset	60	900 000		Forutsetter at Engerdal er med	
Områder rundt Jordet og Slettås	111	3 982 500			
Kostnad	171	4 882 500	117 500		28 553

Alternativ 1: Buflodgrenda-Flendalen og Myrvang-Engerneset (felles med Engerdal)

Det ble søkt om Nkom midler til disse to prosjektene i år, men de nådde ikke opp i konkurransen.

Kostanden for kommunen, dvs. tilskudd til prosjektet, er på 3,045 mill og vil kunne dekkes innenfor rammen av 5 mill. Prosjektet Myrvang til Heggeriset forutsetter at Engerdal kommune er klar for å gå ut på anbud uten støtte fra Nkom eller fylket. Engerdal kommune bekrefter i mail datert 16. november 2017 at de er med på en felles utlysning for dette området.

Alternativ 2

Dette er områdene som ligger inntil det som i dag bygges ut i Jordet (kommersielt) og fra Jordet til Slettås med støtte fra Nkom. (Jordet NV, Jordet N, Jordet Ø, Jordet S og Stenersæter). Det er flere forhold som taler for å prioritere utbygging her:

- Synergieffekt med eksisterende utbygging.
- Utbygging i tilstøtende områder på et senere tidspunkt vil komme langt nede på en utbyggers prioriteringsliste pga. lite kundegrunnlag.
- Tilbudet i disse områdene kan bli dårligere da mange får fiber og det ikke lengre er et interessant område for andre leverandører pga manglende kundegrunnlag. Dette bekrefter en innbygger som har vært i kontakt med sin leverandør angående oppgradering av bredbånd
- Det er stort fokus fra innbyggerne i dette området og mulighet for høy take-rate er stor.

Kostanden for kommunen, dvs. tilskudd til prosjektet, er på 3,98 mill og vil kunne dekkes godt innenfor rammen av 5 mill.

Alternativ 3

Dette alternativet er det samme som Alternativ 2 med Eldalen som tillegg. Om man ser på kartet, er det naturlig å innlemme Eldalen i utbyggingen av Jordet og Slettås.

Utfordringen er at utbygging i Eltdalen vil ha en relativt høy kostnad pr husstand, og vil kreve ca 6,5 mill i støtte fra kommunen, dvs 1.5 mill mer enn det som er tilgjengelig pr i dag. Fritidsboligene/hyttene i området er ikke tatt med i regnestykket. Medregnet disse kan tilskuddsbehovet kunne endre seg fordi bidraget fra utbygging kan bli høyere.

Alternativ 4: Nybergsund-Flermoen-Storbekken

Dette er også et prosjekt som det ble søkt Nkom-støtte til, men som ikke nådde opp i konkurransen. Denne strekning er interessant med tanke på Scandinavian Mountains Airport. Dette er et prosjekt der kommunen må gå inn med 5 mill for å få realisert. Imidlertid kan det være andre måter å finansiere dette, blant annet gjennom et eget Interregprosjekt. Det er tatt kontakt for å avklare om dette er mulig.

Alternativ 5: Øst- og vestsiden av Osensjøen

Dette var også et av søkeområdene til Nkom i 2017, men som heller ikke nådde opp. Prosjektet forutsetter at Åmot kommune også er interessert i å gå videre med dette uten støtte fra Nkom eller Hedmark fylke. Det er gjort relativt lite kartlegging av dagens tilstand i området.

Alternativ 6

Dette kombinerer alternativ 2 (tilstøtende områder til dagens utbygging i Jordet og Slettås) og området Myrvang til Heggeriset. Her vil det være synergieffekt av videreføring av fiber fra Jordet Ø og nordover. Det kan også åpne for at husstander mellom Jordet og Myrvang kan få bredbånd.

Utbygging i hele kommunen

Estimering av kostnadene ved en total utbygging av de resterende ikke-kommersielle områdene i kommunen viser en kostnad på 66,5 mill. Av dette er det estimert at en offentlig støtte på rundt 34,4 mill er nødvendig. Det betyr i tillegg til de 5 mill som p.t. er tilgjengelig, er det behov for ytterligere 29,5 mill for at hele kommunen skal ha tilgang til høyhastighets bredbånd. Det er da ikke tatt hensyn til stordriftsfordeler, det baserer seg på 100 % take-rate, fritidsboliger er ikke medregnet og det er heller ikke tatt hensyn til utbygging i tilgrensede kommersielle områder etc.

Område	Antall husstander	Kostnad kommune	Bevilgning tilgjengelig	Kommentar	Tilskudd per husstand
Alternativ x Hele kommunen		34 400 000		Merk: uten Nkom og fylke	
Kostnad	1075	34 400 000	-29 400 000		32 000

En total utbygging vil medføre størst kost-nytte-effekt. Utbyggere er interessert i prosjekt med mer enn 500 kunder. Det er en fordel å kunne planlegge utbygging i et større område over lenger tid. Det kan forventes stordriftsfordeler som bidrar til å redusere kostnadene.

Kommunen kan da også gå ut til sine innbyggere, næringsdrivende og hytteeiere og tidfeste når et område kommer til å få høyhastighetsbredbånd. Videre vil det vil da ikke være behov for å sette av ressurser til innhenting av støtte og utlysning av prosjekter hvert år.

Kommunens kostnader

Ser man på et "worst case"-scenario rundt total utbygging over en 5-årsperiode der det ikke er medregnet støtte fra verken Nkom eller Hedmark fylkeskommune vil det kreve 6 mill kr pr år i perioden 2019 - 2023.

Om man antar at det innvilges støtte fra Nkom, som i mange prosjekter ligger rundt 1/3 av total utbyggingssum (som her ligger på 56 mill), utgjør dette rundt 15 mill. Dette gir et "best case" scenario der tilskuddsbehovet fra kommunen utgjør 15 mill, dvs kr 3 mill pr år fra 2019-2023.

Det mest sannsynlige scenarioet er at kommunen må bruke ca 20 mill i løpet av en femårsperiode, dvs kr 4 mill pr år.

Konklusjon.

Å velge områder som ligger inntil områder som allerede skal bygges ut kommersielt eller med offentlig støtte, vil være en stor fordel kostnadsmessig. Med dette som utgangspunkt vil rådmannen anbefale følgende:

1. Trysil kommune lyser nå ut de områdene som fikk støtte fra Nkom- og fra Hedmark fylkeskommune, dvs Landsjøåsen- Langtjenåsen- Galåsen og Støa- Linnes i tillegg til områdene som er spesifisert i alternativ 6 (Myrvang-Heggeriset og tilstøtende områder til Jordet og Slettås). Støtten fra Trysil kommune pr husstand for alternativ 6 er i samme størrelsesorden som gjennomsnittlig tilskudd pr husstand for utbygging i hele kommunen. Områdene er heller ikke definert som «indrefileter» eller naboområder til disse. Utlysning av disse områdene nå, gjør ikke resten av kommunen mindre attraktiv for potensielle utbyggere ved senere utlysninger.
2. Vinter/vår 2018 søker Trysil kommune Nkom og Hedmark fylke om støtte til nye utbyggingsprosjekter, som eventuelt omfatter hele kommunen.